

GYS

2025

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ

Personelinin Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı

ORTAK ALAN

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü
Personeli GYUD Yönetmeliği hükümleri
doğrultusunda özgün olarak hazırlanmıştır.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ

ÖN SÖZ

ORTAK KONULAR

GÖREVDE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI

KONU ANLATIMLI

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.**

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-6200-41-8 / 16.11.24

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
Faks: 0 312 342 23 58

Toprak Mahsulleri Ofisi Personeli için titiz çalışmalar sonucunda size özel hazırlamış olduğumuz “Hazırlık Kitabımızı” siz değerli GYS adaylarının hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Hazırlık kitabımız güncel mevzuat konuları dikkate alınarak hazırlanmış ve konu sonlarına testler konularak kendinizi pekiştirmeniz arzulanmıştır. Bu kitabımızın sizlere çok faydalı olacağına inanıyor ve yapılacak olan sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 T.C. İDARİ TEŞKİLATI	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI	19
TESTLER	
ÜNİTE 3 ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ	81
TESTLER	
ÜNİTE 4 HALKLA İLİŞKİLER - İLETİŞİM BECERİLERİ VE DAVRANIŞ KURALLARI	100
TESTLER	
ÜNİTE 5 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	126
TESTLER	
ÜNİTE 6 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	164
TESTLER	
ÜNİTE 7 ULUSAL GÜVENLİK	239
TESTLER	

DATA YAYINLARI

T.C. İDARİ TEŞKİLATI

1. ÜNİTE

T.C. İDARİ TEŞKİLATI

MERKEZİ YÖNETİM

Başkent Teşkilatı

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı

- İdari İşler Başkanlığı
- Cumhurbaşkanı Yardımcıları
- Cumhurbaşkanı Politika Kurulları
- Bağlı Kurum ve Kuruluşlar
- Cumhurbaşkanı Ofisleri
- Yüksek İstişare Kurulu

Bakanlıklar

- Bakan Yardımcısı
- Hizmet Birimleri
- Taşra/Yurt Dışı Teşkilatları

Merkeze Yardımcı Kuruluşlar

- Danıştay
- Sayıştay
- Millî Güvenlik Kurulu (MGK)
- Ekonomik ve Sosyal Konsey

Taşra Teşkilatı

İl Genel İdareesi

- Vali
- İl İdare Şube Başkanları
- İl İdare Kurulu

İlçe İdareesi

- Kaymakam
- İlçe İdare Şube Başkanları
- İlçe İdare Kurulu

Bölge İdareesi

YERİNDEN YÖNETİM

Yerel (Mahalli) Yerinden Yönetimler

İl Özel İdareesi

- Vali
- İl Genel Meclisi
- İl Encümeni

Belediye İdareesi

- Belediye Başkanı
- Belediye Meclisi
- Belediye Encümeni

Köy İdareesi

- Köy Derneği
- Köy İhtiyar Meclisi
- Muhtar

Hizmet Yerinden Yönetimler

İdari Kamu Kurumları

İktisadi Kamu Kurumları

Sosyal Kamu Kurumları

Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları

Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

17. "İllerde valilerin merkeze danışmadan bazı yetkiler kullanması" aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Yetki aktarımı
- B) Yetki devri
- C) İmza devri
- D) Yetki genişliği
- E) Yetki aşımı

18. İl genel meclisi tarafından alınan kararların tam metni, en geç kaç gün içinde valiye gönderilir?

- A) 2 gün
- B) 3 gün
- C) 5 gün
- D) 7 gün
- E) 10 gün

19. Belediye başkanının mazeretsiz ve kesintisiz olarak 20 günden fazla görevini terk etmesi hâlinde başkanlık sıfatı aşağıdakilerden hangisinin kararıyla sona erer?

- A) İl Genel Meclisi
- B) İçişleri Bakanı
- C) Danıştay
- D) Belediye Meclisi
- E) İl İdare Kurulu

20. Bir ilde büyükşehir belediyesi kurulabilmesi için nüfusun aşağıdakilerden hangisinden fazla olması gerekir?

- A) 400.000
- B) 500.000
- C) 600.000
- D) 700.000
- E) 750.000

TEST
2

T.C. İDARİ TEŞKİLATI

1. Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacıyla kendi aralarında birlik kurmaları aşağıdakilerden hangisinin izni ile mümkündür?

- A) İl idare kurulunun
- B) Cumhurbaşkanının
- C) İçişleri bakanının
- D) İl genel meclisinin
- E) Adalet bakanının

2.

- I. İl merkezleri
- II. İlçe merkezleri
- III. Nahiyeler
- IV. Merkez köyler

Yukarıda verilenlerden hangilerinde nüfusuna bakılmaksızın belediye kurulması zorunludur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III
- E) I, II, III ve IV

3.

- I. İl özel idaresi
- II. İlçe idaresi
- III. Belediye
- IV. Köy
- V. Mahalle

Yukarıdakilerden hangileri, 1982 Anayasası'nda belirtilen tüzel kişiliğe sahip yerel yönetim idareleridir?

- A) I, II ve V
- B) I, III ve IV
- C) I, IV ve V
- D) II, III ve V
- E) III, IV ve V

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

2.ÜNİTE

1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığını, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ

3. ÜNİTE

ETİK DAVRANIŞ

Etik kavramı Grekçe bir kelime olup alışkanlık ve karakter manasına gelmektedir. Türk dil kurumuna göre etik; töre ve ahlak anlamına gelmektedir.

Türk Dil Kurumu sözlüğünde ahlak; toplum içinde kişilerin uymak zorunda oldukları kurallardır. Ahlak, etik kavramının içindedir. Ahlakta görecelik hakimken etik değerlerde görecelik yoktur.

Etik: İnsan ilişkilerinde temel olan değerleri, normları ve koyulan kuralları doğru yanlış, iyi kötü gibi ahlaki açıdan değerlendiren bir felsefe disiplini (İnal 1996). Etik değerler toplumlara, dillere ve ırklara göre değişiklik gösteremez.

Ahlak: İnsanların sosyal hayatlarında uymak zorunda oldukları davranış kuralları olarak tanımlanır. Ahlaki kurallar toplumdan topluma değişebilir. Bazen aynı toplum içinde farklı ahlaki kurallar olabilir.

Ahlak daha yerel özellik taşıırken farklı cinsel, etnik, ulusal kimliklerde değişken olabilmektedir. Ancak etik daha soyut ve genel özellikler taşımaktadır. Etik; toplumlarda, gruplarda, farklı kimliklerde değişmez, aynı özellik taşır. Avrupa kökenli bir eğitimcinin etik anlayışı ile Asya veya Afrika kökenli bir eğitimcinin etik anlayışında fark yoktur.

Erdem: Bireyin dışsal kaynaklı herhangi bir baskıya maruz kalmadan gösterdiği özgün davranışlardır. Erdem kavramı; ölçülü ve dengeli davranma, aşırı uçlarda yer almama, orta yolu tercih etme, ruhsal olgunluk gibi anlamları da kapsar.

Vicdan: Bireyin kendi davranışlarını değerlendirmesini ve ahlaki olarak kendini dış etkilere bağlı olmaksızın yani kendiliğinden yargılamasını sağlayan içsel güçtür.

İyi: Ahlak, din ve etiğin inceleme alanına giren "iyi" kavramı; muhtemel davranışlar arasında seçim yapma durumunda kalan bireyin tercih etmesi gereken davranışı ifade eder.

Norm: Etik açıdan norm, bireyin davranışlarını değerlendirmede kullanılan ölçüt olarak tanımlanabilir. Ayrıca norm kavramı uyulması gereken kurallar anlamını da kapsamaktadır.

Karakter: Bireyi başkalarından ayıran temel belirti, bireyin davranış biçimlerini belirleyen kendine özgü yapı şeklinde tanımlanabilir.

Değerler: Bireyin hayatı boyunca çevreyle etkileşimi sonucunda ortaya çıkan davranışlarında ve ilişkilerinde üzerinde durduğu ve önem atfettiği ilkelere.

Etik Kodlar: Kurumların misyonları doğrultusunda şekillenmiş karar ve eylemlerdir. Kurumların işleyişinde var olan düzenlemeler ve insan haklarına karşı uymak zorunda olduğu sorumluluklardır. Etik kodlar söz konusu kuruluştaki tüm davranışları yöneten etik ilkeleri genel hatlarıyla ortaya koyar.

Mark Schwartz'ın etik kodlara ilişkin belirlediği 8 mecaz ve bunların etkileri şunlardır:

Kural kitabı olarak: Çalışanlardan beklenen davranışları açıklayan etik kodlardır.

Yol gösterici levha olarak: Çalışanlara bazı davranışlarının uygunluğunu kontrol etmeleri için diğer kaynaklara başvurmaları hususunda yol gösteren etik kodlardır.

Ayna olarak: Çalışanların, çeşitli davranışların kurum tarafından kabul edilebilir olup olmadığını önceden görebilmesi için onlara fırsat sağlayan etik kodlardır.

Büyüteç olarak: Çalışanları söyledikleri ve yaptıkları şeylere daha yakından bakmaya sevk eden etik kodlardır.

Kalkan olarak: Çalışanların etik dışı isteklerle mücadele etmelerine destek veren etik kodlardır.

Duman dedektörü olarak: Zararı engelleyecek zaman varken söz konusu tehlikeler konusunda çalışanları uyaran etik kodlardır.

Yangın alarmı olarak: Çalışanların etik dışı uygulamalarla karşılaştıkları durumlarda onları yetkili makamlarla temasa geçme konusunda isteklendiren etik kodlardır.

Sopa olarak: Çalışanların, etik kodların içerdiği hükümlere, zorla da olsa, uymasını sağlayan etik kodlardır.

Etik iklim: Kurumlarda gösterilen davranışlardan hangilerinin kabul edilebilir, hangilerinin kabul edilemez olduğunu ortaya koyan uygulamalardır. Etik iklim, etik ilkelerin kurumun işleyişindeki tüm aşamalara yayılmasını ve işleyişin doğal bir parçası haline gelmesini ifade eder.

TEST
1

**5018 SAYILI KAMU MALİ
YÖNETİMİ VE KONTROL
KANUNU**

1. Aşağıdakilerden hangisi Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alır?

- A) Yargıtay üyesi
- B) **Büyükşehir Belediye Başkanı**
- C) Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları
- D) Cumhurbaşkanı
- E) TBMM üyeleri

2. Aşağıdakilerden hangisi etik kavramı için doğrudur?

- A) **Tüm toplumlar için geçerli evrensel gerçekleri kapsar.**
- B) İnsanın iyi ve kötü olarak vasıflandırmasına yol açan manevi nitelikli huylara ve bunların etkisiyle ortaya koyduğu iradeli davranışlara denir.
- C) Kültürel değerler ve ideallerle ilgili doğruları ve yanlışları; bunlara uygun olarak nasıl davranılması gerektiğini ortaya koyar.
- D) Töre kelimesi ile aynı anlamı taşır.
- E) Bölgeden bölgeye değişiklik gösterir.

3. Aşağıda verilen etik kuramlarından hangisi ahlâksal bir özelliğin ya da ahlâksal bir doğrunun hiçbir aracıya konu olmaksızın dolaysız bir biçimde kendiliğinden görülebileceğini savunmaktadır?

- A) Kazuistik kuram
- B) **Sezgici kuram**
- C) Teolojik kuram
- D) Deontolojik kuram
- E) Teleolojik kuram

4. Aşağıdakilerden hangisi etik olmayan davranış ilkelerinden biri değildir?

- A) Kayırma
- B) Sömürü
- C) İhmal
- D) Yıldırma
- E) **Tarafsızlık**

5. İnsanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerin temelini oluşturan değerleri, normları, kuralları, doğru-yanlış, iyi kötü gibi ahlâksal açıdan araştıran felsefe disiplinine ne denir?

- A) **Etik**
- B) Davranış
- C) Norm
- D) Kural
- E) Moral

6. Kamu görevlileri hakkında etik ilke ihlâli iddiasıyla aşağıdakilerden hangisine başvurulur?

- A) Adalet Bakanlığı
- B) TBMM Etik Komisyonu
- C) **Kamu Görevlileri Etik Kurulu**
- D) Savcılık
- E) Tüketici Hakem Heyeti

7. Faydacılık olarak soruna çözüm bulan, sonuçlara odaklı, acıdan kaçma ve haz arama üzerine kurulan etik sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) **Amaçlanan sonuç etiği**
- B) Toplumsal etik
- C) Mesleki etik
- D) Kural etiği
- E) Sezgici etik

8. Aşağıdakilerden hangisi kamu görevlisinin görev ve yetkisini kullanarak yapmaması gereken davranışlardan değildir?

- A) Kendileri yakınları ve üçüncü kişiler hakkında menfaat sağlayamaz.
- B) Herhangi bir kurum dernek veya spor kulübü için para toplayamaz.
- C) **Kurumun menfaati için bile olsa kurum adına dergi çıkaramaz, sergi açamaz.**
- D) Seçim kampanyalarında kurumun kaynaklarını kullanamaz, kullanıramaz.
- E) Hediye alamaz.

HALKLA İLİŞKİLER - İLETİŞİM BECERİLERİ VE DAVRANIŞ KURALLARI

4. ÜNİTE

HALKLA İLİŞKİLER KAVRAMI

Halkla ilişkiler, kuruluşun çevre ile ilişkilerini, çevrenin kuruluşun amaçları, işlevleri ve örgütsel davranış üzerindeki etkilerini öğrenmesiyle, kuruluşun çevresini etkilemesiyle ilgili anlayış, davranış ve yöntemleri içeren bir kavramdır. Kamu kurum ve kuruluşlarının temel amacı halk yararına çalışmak ve halka hizmet etmektir. Demokratik ülkelerde yetkili organların seçilip göreve gelmesiyle halkın görevi bitmiş olmaz. Kararların alınmasında, uygulanmasında ve bunların denetlenmesinde halkın yardımı ve desteği çok önemli ve gereklidir. Halkla ilişkiler kavramının çeşitli tanımları bulunmaktadır. Bunlar:

- ❑ Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında bir yönetim fonksiyonu, iletişim süreci, kamuoyunu etkileme ve halkla iletişim kurma etkinliğidir.
- ❑ Tanıtma görevi yapmak, kimlik yaratmak veya örgütle kamu arasında ilişki kurmaktır.
- ❑ Tanıma ve tanıtma etkinliğidir.
- ❑ Yönetilene aydınlatma, yönetimin eylem ve işlemlerini tanıtmaya, halkın istek ve şikâyetlerini öğrenmedir.
- ❑ Kamu kesiminde propagandanın dışında kalan tüm çevreyle etkileşimin bütünüdür.
- ❑ Yönetimin eylem ve işlemlerini halka onaylatmak değil, halkla etkileşerek kendiliğinden onay elde etmektir.
- ❑ Örgütlerle halk arasında ilişkileri karşılıklı güvene dayalı bir biçimde geliştirmeye yönelik bir tekniktir.
- ❑ Kamuoyunu etkileme ve ondan etkilenme sürecidir.
- ❑ Örgütü çalışanlarına, müşterilerine ve bağlantılı olduğu kişilere sevdirmeye sanatıdır.
- ❑ Rex Harlow 1976'da o zamana kadar geliştirilen 472 halkla ilişkiler tanımının ortak özelliklerinden hareket ederek bir tanım geliştirmiştir. Buna göre; "Halkla ilişkiler, kurum ve hedef kitlesi arasında karşılıklı iletişim, anlayış, yardımlaşma, kabul ve iş birliğine dayanan bağlar oluşturmayı ve bu bağları korumayı amaçlayan; kurum yönetiminin fikir ve görüşlerinden haberdar olmayı ve uygun cevap vermeyi sağlayan; kurum yöneticisinin kamu yararına hareket etmesini vurgulayan; eğilimleri önceden tahmin ederek kurumun değişime ayak uydurmasını sağlayan; başlıca araçlar olarak araştırma ve ahlaki iletişim tekniklerini kullanan bir yönetim fonksiyonudur."

- ❑ Grunig, halkla ilişkilerin bir iletişim yönetimi olduğuna vurgu yapmış ve halkla ilişkileri bir örgütün iç ve dış kurumlarıyla kurduğu planlama, yürütme ve değerlendirme etkinliklerinin tümü şeklinde tanımlamıştır.
- ❑ Hutton ise halkla ilişkileri tanımlarken "stratejik iletişim yönetimi" kavramına vurgu yapmıştır. Bunun dışında Hutton'a göre halkla ilişkiler; ikna edici, savunucu, eğitici, bilgi tedarikçisi, taraftar, imaj yapıcı, itibar yönetici, ilişki kurucu gibi rolleri üstlenirken araştırma, imaj oluşturma, danışma, yönetme, ön uyarı, yorumlama, iletişim kurma ve müzakere etme fonksiyonlarını da yerine getirir.
- ❑ Halkla ilişkileri; hedef kitle açısından, kurum içi ya da kurum dışı açısından, uygulanacak strateji açısından ve kurulan iletişimin özelliği açısından tanımlamak mümkündür. Burada kurulan iletişimin özelliği açısından halkla ilişkiler simetrik ve asimetrik halkla ilişkiler şeklinde ikiye ayrılır. Simetrik halkla ilişkiler, yöneticiler ve hedef kitle arasında karşılıklı etkileşime ve fikir alışverişine dayanan halkla ilişkiler yaklaşımı iken asimetrik halkla ilişkiler, kurumun hedef kitleye bilgi aktardığı ve onu değiştirmek istediği ancak aldığı geri bildirimlere göre kendini değiştirmedeği halkla ilişkiler yaklaşımıdır.

HALKLA İLİŞKİLER KAVRAMININ DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ

- ❑ Halkla ilişkiler uygulamasının ana vatanı Amerika Birleşik Devletleri'dir. Halkla ilişkiler deyimi ilk kez ABD Başkanı Thomas Jefferson'ın 1807 yılında Kongreye gönderdiği mesajda kullanılmıştır.
- ❑ Halkla ilişkilerin gerçek öncüsü 1900'lü yıllar başında gazeteci Ivy Ledbetter Lee olmuştur. Ivy Lee, ilk halkla ilişkiler danışmanı ve yönetici düzeyinde görev yapan ilk halkla ilişkiler personeli kabul edilir.
- ❑ 1940'dan sonra ABD'den Kanada'ya geçen halkla ilişkiler kavramı daha sonra hızla gelişerek 1950'li yıllarda Fransa, İngiltere, Hollanda ve diğer Avrupa ülkelerine yayılmaya başlamıştır.
- ❑ Halkla ilişkiler tarihine geçen ilk planlı etkinliği Edward L. Bernays yapmıştır. Bernays; halkla ilişkiler danışmanlığı terimini ilk kez kullanan, halkla ilişkilerle ilgili ilk kitabı yazan (Crystallizing Public Opinion) ve üniversitede halkla ilişkilerle ilgili ilk dersi veren kişidir.
- ❑ 1948 yılında İngiltere'de Halkla İlişkiler Enstitüsü adında bir meslek örgütü kurulmuş, bir benzeri 1950 yılında, Batı Almanya'da 1959 yılında kurulmuştur.

17. Türkiye'de halkla ilişkiler mesleğinin gerçek anlamda uygulandığı ilk birim olan Yayın ve Temsil Şubesi'nin bağlı olduğu Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kaç yılında kurulmuştur?

- A) 1950
- B) 1956
- C) 1960
- D) 1968
- E) 1972

18. İnsanlar arasında doğal dil aracılığıyla gerçekleştirilen iletişim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnfomal iletişim
- B) Yatay iletişim
- C) Formal iletişim
- D) Doğal iletişim
- E) Sözel iletişim

19. Türkiye'de halkla ilişkiler mesleğinin gerçek anlamda uygulandığı ilk birim aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Devlet Planlama Teşkilatı
- B) Dahiliye Vekaleti
- C) Hariciye Vekaleti
- D) Sağlık Bakanlığı
- E) Adalet Bakanlığı

20. Aşağıdakilerden hangisi halkla ilişkiler bakımından yanlış bir ifadedir?

- A) Halkla ilişkiler tek yönlüdür.
- B) Halkla ilişkiler süreklilik gösterir ve planlıdır.
- C) Halkla ilişkiler sürekli sempati, güvenlik ve işbirliği sağlamak için halkın çıkarları ile örgüt çıkarlarını uzlaştırmaya çalışan yönetsel etkinliklerdir.
- D) Halkla ilişkiler yayın ve haberleşme demek değildir.
- E) Halkla ilişkiler kamuoyunu aydınlatmayı hedefler.

TEST 2

HALKLA İLİŞKİLER VE İLETİŞİM

1. Aşağıdakilerden hangisi çatışma çözümüne olumlu yaklaşımlardan biridir?

- A) Küsmek
- B) Rekabet etmek
- C) Baskı yapmak
- D) Yeniden yapılandırmak
- E) Bağları koparmak

2. Aşağıdakilerden hangisi halkla ilişkilerde reklam ve propaganda ile ilgili olarak yanlış bir ifadedir?

- A) Reklam kâr amaçlı bir faaliyet değildir
- B) Reklam, bir malı tanıtmak amacıyla yapılır
- C) Reklam, rekabet amacıyla yoğun olarak yapılır
- D) Reklamın en önemli yapılaş amaçlarından biri ticari kârdır.
- E) Reklam, bir ürünün pazarlanmasını amaçlar.

3. Halkla ilişkiler kamuoyuna bilgi aktarılmasında ve bu kamuoyu ile ilişkilerin düzenlenmesinde çeşitli araçlardan yararlanır. Bu kapsamda aşağıdakilerden hangisi yazılı ve basılı araçlar arasında sayılmaz?

- A) Gazeteler
- B) Sergiler
- C) Broşürler
- D) El Kitapları Kılavuzlar
- E) Dergiler

4. Aşağıdakilerden hangisi halkla ilişkiler kapsamında yanlış bir ifadedir?

- A) Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında bir yönetim fonksiyonudur.
- B) Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında bir iletişim sürecidir.
- C) Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında tek taraflı olarak halka bilgi aktarma etkinliğidir.
- D) Halkla ilişkiler, örgütlerin sosyal sorumluluğu kapsamında halkla iletişim kurma etkinliğidir.
- E) Halkla ilişkiler toplumla sürekli ve düzenli iletişim kurmayı gerektirir.

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

YAZIM KURALLARI

5. ÜNİTE

1. BÖLÜM

EKLERİN VE BAĞLAÇLARIN YAZIMI

A. -KEN EKİNİN YAZIMI

Büyük ünlü uyumuna uymayan bu ekin aslı “i-ken”dir. Getirildiği sözcüğün son sesi ne olursa olsun ince yazılır:

okur-ken, yazar-ken, gelir-ken, söyler-ken

İstenildiği takdirde “iken” olarak ayrı da yazılabilir:

okur iken, yazar iken, gelir iken, söyler iken

B. “Kİ”NİN YAZIMI

Türkçede kullanılan üç farklı “ki” vardır.

Sıfat Yapan “-ki”

Eklendiği sözcüğe bitişik yazılır. Sözcüğe aitlik anlamı katar. Cümleden çıkarıldığında anlam bozulur. Ek halindedir.

- Alt satırdaki cümleler oldukça güzel.
- Evdeki çiçekleri sulamalısın.
- Akşamki düğüne hep beraber gittik.

İlgi Zamiri Olan “-ki”

Ek halindedir. Sözcüğe bitişik yazılır. Daima bir ismin yerini tutar ve cümleden çıkarılırsa anlam bozulur.

- Benim kalemim bozuk, seninki sağlam (senin kalem)
- Romanın kurgusu (romanınki)
- Çocuğun defteri (çocuğunki)

Bağlaç Olan “ki”

Sözcük gruplarını ya da cümleleri anlam ilgisiyle birbirine bağlayan ki bağlacı her zaman ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı bozulmaz. Yüklemden ve çekimli fiillerden sonra gelen “ki”ler daima bağlaçtır.

- Türk dili dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil şuurla işlensin.
- Hava o kadar güzel ki kendimi sokağa attım.
- Sandım ki çok değer veriyor bana.
- Bu sonuca bakarak şöyle diyebiliriz ki güzel işler başarmışız.

NOT

- Bazı sözcüklerde “ki” bağlacı bitişik yazılır. (oysaki, mademki, çünkü, halbuki, meğerki, sanki, belki)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bana yardım eder mi ki?
- B) Öylesine yorulduki bayıldı.
- C) Oysaki ben bunu bilmiyordum.
- D) Sendeki evrakları getirdin mi?
- E) Evde ekmek kalmamış ki.

Çözüm

B seçeneğindeki “ki” bağlaçtır ve ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır.

Cevap B

C. “Mİ” SORU EKİNİN YAZIMI

“mi” soru eki kendinden önceki sözcüklerden ayrı, kendinden sonraki kişi ve ek fiil ekleriyle bitişik yazılır:

- Bahçedeki çiçekleri sulayabilir misin?
- Bu sözleri söyleyen o muydu?

“mi” soru eki son sese bağlı olarak ünlü uyumlarına uyar:

- Gördün mü? Kaldı mı? Yazıyor mu? Uzak mı?

“mi” eki soru görevi dışında, belirteç yapma durumunda da ayrı yazılır:

- Akşam oldu mu vadiler kararır.
- Şu tepeyi de aşlık mı Yeşil Vadi'ye vardık demektir.

D. “DE”NİN YAZIMI

“de” Bağlacının Yazımı

Bağlaç olan “de” daima ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamı daralabilir, ama bozulmaz. Genellikle “dahi, bile” anlamlarına sahiptir.

- Seninle birlikte ben de geleceğim.
- Sen de onlar kadar çabalamalısın.
- Kurunun yanında yaş da yanar.
- Gel de çık işin içinden.

TEST 1

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Tablet bilgisayar, işlerimizi kolaylaştırıyor.
 B) **Fakir, fukarayı doyuran bir adammış dedem.**
 C) İngilizce bilen, turizme meraklı gençlere iş imkânı doğdu.
 D) Spor yapmak şöyle dursun, yürümeye bile üşeniyor.
 E) Dönemezsem hakkını helal et, demişti.

2. "Bu konuyu başka bir açıdan ele alalım (I) Örneğin (II) son on beş yılın bazı sorunlarını hatırlayalım (III) İlköğretim seferberliği, çok partili hayata giriş, tarımın makineleşmesi gibi."

Parçada numaralandırılmış olan yerlere, sırasıyla, getirilebilecek en uygun noktalama işaretleri aşağıdakilerden hangileridir?

- A) (.) (:) (;) **B) (.) (,) (:)** C) (:) (.) (.)
 D) (.) (:) (.) E) (;) (,) (:)

3. Aşağıdakilerden hangisinin sonuna bitmemişlik nedeniyle üç nokta (...) konması uygun olur?

- A) Hep yakını dururuz, kitap gereği gibi satılmıyor, okunmuyor diye
 B) Ünlü yazarlarımızın kitaplarıydı burada sergilenenler
 C) Birkaç yüz kitap imzalayınca sayı binleri buluyor gibi gelir insana
 D) **Sadece öğrenciler değildi gelenler; öğretmenler, memurlar, yaşlılar**
 E) Gelenlere kitap imzalarken böyle düşünceler geçiyor içimden

4. "Genç saçlarına henüz ak düşmemiş, şiirimize, hikâyeciliğimize taptaze bir hava getiren isimlerdi bu saydıklarım."

Bu cümlede hangi sözcükten sonra virgül (,) konursa anlam karışıklığı giderilmiş olur?

- A) **genç**
 B) saçlarına
 C) hikâyeciliğimize
 D) getiren
 E) bu

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki nokta (:) yerinde kullanılmıştır?

- A) Nereye gideceğini bilmiyordu: Sığınacak bir kapısı yoktu.
 B) Dört yanı ormandı: Kuşlar ötüyor, çiçekler kokuyordu.
 C) Onlar: Emirler Çeşmesi, Karaca'nın sazına uyup coşmuştu, derler.
 D) Karaca, yaşlı adamın yüzüne baktı: Ak saçlı, ak sakallıydı.
 E) **Yeni bir ad verdiler Hasan'a: Karaca.**

6. Kar, yılın ilk karı () Belliydi yağacağı. Kaç gündür neydi o soğuklar öyle ()

Yukarıda parantezle belirtilen yerlere sırasıyla, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (...) (!) B) (:) (?) C) (:) (.)
 D) (.) (?) E) (;) (.)

7. Son yıllarda sayıları gittikçe artan bu tür yapıtlar () gerçekte roman mı () Kimi eleştirmenler bunları roman türü içinde düşünmüyor ()

Yukarıda parantezlerle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (!) (...) (.) **B) (.) (?) (.)** C) (;) (.) (...)
 D) (:) (.) (!) E) (...) (:) (;)

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

6. ÜNİTE

1. BÖLÜM

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Nedenleri

- İtalya'nın gelişmiş sanayisi için ham madde ve pazar arayışı
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması
- Osmanlı'nın güçsüz olması
- İtalya'nın 1856'daki Habeşistan başarısızlığını telafi etmek istemesi
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın işgali için Avrupa devletlerinin onayını alması
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın uygarlıkta geri bırakıldığı ve burada yaşayan İtalyanlara katı davranıldığı iddiası

NOT

- 1909 yılında Rusya ile imzalanan Racconigi Antlaşması ile İtalya Trablusgarp'a çıkarma yapacak, buna karşılık İtalya'da Rusya'nın Boğazlardaki çıkarlarına dokunmayacaktır.

Gelişmeler

- Mısır'ın İngiltere'nin elinde olması ve donanmanın Haliç'te çürümeye terk edilmiş olmasından dolayı bölgeye Osmanlı Devleti yardım gönderememiştir.
- İtalya 1911'de Trablusgarp'ta harekete başlamış ve Derne, Tobruk, Homs ve Bingazi gibi yerleri işgal etmiştir.
- İşgal sonucu Milli Müdafaa Komitesi kurulmuş ve bölgeye gönüllü subaylar gönderilmiştir.
- Bu subaylar; Enver Paşa (Hamdi takma adıyla) Bingazi'ye, Mustafa Kemal (Gazeteci Şerif unvanıyla) Kurmay binbaşı rütbesiyle Tobruk, Derne'ye, Neşet Paşa Trablus'a gitti.

Trablusgarp Savaşı'nda Mustafa Kemal

- Ayrıca Fethi Bey, Fuat Bey, Rauf Bey, Ali Çetinkaya ve Nuri Bey'ler de bu mücadelede yer aldı.
- Enver Paşa Bingazi'de, Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de başarılı oldular.
- Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almış, On İki Ada'yı işgal etmiş, Beyrut Limanı'na saldırmıştır.
- Balkan Savaşı'nın da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı ve 15 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması'nı imzaladı.
- Uşi Antlaşması'na göre;
 - Trablusgarp, İtalya'ya bırakılacak
 - On İki Ada ve Rodos Balkan Savaşları sonuçlanana kadar geçici olarak İtalyanlara bırakılacak
 - Trablusgarp halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak
 - İtalya diğer devletlerin onaylaması hâlinde kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak.
 - İtalya, Trablusgarp'ın Düyun-u Umumiye'ye olan borcu üstlenecek

Önemi:

- Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetti.
- Dünya tarihinde ilk kez uçak kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in sömürgecilğe karşı ilk savaşı olup Binbaşılığa terfi etti.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi, İngilizlerin Reval Görüşmeleri'nde Rusların Balkanlara yerleşmesine ses çıkarmaması ve Rusların kışkırtmaları sonucu Karadağ'ın Yenipazar'a saldırmasıyla savaş başlamıştır.
- Osmanlı Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile savaşmıştır.
- Bu savaşta Rauf (Orbay) Bey, Hamidiye Kruvazörü olarak önemli başarılar elde etti. Ancak Yunanlıların Ege Adalarını almasına engel olamadı.
- Bu başarısından dolayı Rauf Bey **Hamidiye Kahramanı** olarak anılmaktadır.
- Osmanlı hazırlıksız yakalandığı savaşta hiçbir varlık gösteremedi ve barış antlaşması imzalamak zorunda kaldı.

TEST 2

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. Cumhuriyet Dönemi'nde;

- Ölçü birimlerinin değiştirilmesi
- Miladi takvim ve Yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi

gibi yeniliklerle;

- Uygulamalarda birlik sağlama
- Laik düzeni pekiştirme
- Uluslararası ilişkilerde kolaylık sağlama

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmeye çalışılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Atatürk'ün "hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve yok oluş vardır, her gelişmenin ve kurtuluşun anası hürriyettir." şeklindeki sözüyle,

- Milliyetçilik
- Cumhuriyetçilik
- Devletçilik

ilkelerinden hangilerinin önemini vurguladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. 1934 yılında çıkarılan kanunla din adamlarının ibadet yerleri dışında dini kıyafetlerle gezmeleri yasaklandı. Yalnızca Diyanet İşleri Başkanı ve diğer dinlerin en yetkili kişileri özel kıyafetleriyle dolaşabileceklerdi.

Bu tutumun,

- Toplumun değişen koşullara göre hareket ederek modernleşmesi
- Giyim ve kuşamdaki karmaşalığın sona ermesi
- Din ve vicdan hürriyetinin gelişmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4.

- Çankaya
- Atatürk Ne İdi
- Babanız Atatürk

Yukarıdaki biyografilerden hangisi Falih Rıfkı Atay tarafından kaleme alınmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. 1924 Anayasası'nı, 1921 Anayasa'sından (Teşkilat-ı Esasiye) ayıran özelliklerden birisi aşağıdakilerden hangisidir?

- Meclisin her gücün üzerinde olduğu ilkesinin benimsenmesi
- Tek meclis sisteminin uygulanması
- Kişi temel ve hak ve özgürlüklerine yer vermesi
- Egemenliğin halka ait olduğunun kabul edilmesi
- TBMM üyeleri tarafından onaylanması

6.

- TBMM'nin açılması
- Saltanat'ın kaldırılması
- Cumhuriyet'in ilânı

Ulusal egemenliği gerçekleştirmek amacıyla yapılan bu devrimleri aşağıdaki hangi alanın kapsamında değerlendirmek daha doğru olur?

- A) Siyasal B) Toplumsal C) Sosyal
D) Hukuk E) Kültürel

7. Türk Medeni Kanunu'nun İsviçre Medeni Kanunu'ndan örnek alınarak hazırlanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- Avrupa'da hazırlanan son Medeni Kanun olması
- İsviçre'nin Lozan Konferansı'nda Türkiye'yi desteklemesi
- İsviçre ile ekonomik ilişkilerin arttırılmaya çalışılması
- İsviçre'nin Avrupa'da tarafsız bir ülke olması
- İtilaf Devletleri ile ilişkilerin henüz düzelmemiş olması

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

5. BÖLÜM

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ İLKELERİ

- Hukuk gücüne dayanır.
- Akılcı esaslar içerir.
- Bağımsızdır.
- Ulusal güce dayanır.
- Gerçekçi politikalar izler.
- Maceracı değil, aktiftir.
- Yurtta barış, Dünyada barış ilkesini benimser.

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ HEDEFLEDİĞİ AMAÇLAR

- Öncelikle milli gücümüze dayanmak ve bağımsızlığımızı üstün tutmak
- Milli sınırlar içinde kalmak
- Gerçekçi ve barışçı olmak
- Uluslararası ilişkilerde eşitliğe dayanan ilişkiler kurmak
- Başka devletlerin iç işlerine karışmamak
- Milli politikayı yürütürken iç teşkilatı dikkate almak
- Başka devletleri kendi iç işlerine karıştırmamak
- Başka devletlerin politika ve yönetim sistemlerinden etkilenmemek
- Bilim ve teknolojiyi rehber kabul etmek

Örnek Soru

Yeni Türk devletinin;

- bağımsızlık
- barışseverlik
- devletçilik

ilkelerinden hangilerini uluslararası ilişkilerde temel aldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Cevap C

- Atatürk Dönemi Türk dış politikası, gelişmeler ve mevcut olayların gidişatına göre 1923-1932 dönemi ve 1932-1939 dönemi olmak üzere iki bölümde incelenir.

1923-1932 ARASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI

- Bu dönemde Musul, Suriye sınırı, borçlar ve nüfus mübadelesi sorunlarıyla uğraşmıştır.
- Lozan'dan geriye kalan sorunların çözülmesi ve alınan kararların uygulanmasına yönelik oldu.
- Komşu devletlerle iyi ilişkiler kurmak, meydana gelen pürüzleri barışçı yollarla çözmek amaçlandı.
- Büyük devletlerle olan ilişkileri normalleştirmek amaçlandı.

Musul Meselesi (1926)

Süreç

- Lozan Barış Konferansı'nda Türkiye - Irak sınır sorunu görüşülürken Türk Heyeti halkının büyük çoğunluğu Türk olan bölgenin Türkiye'ye bırakılması gerektiğini savunmuş, Irak'ı mandası altında bulunduran İngiltere ise Musul'un Irak sınırları içerisinde kalmasını ısrarla istemiştir. Lozan'da halledilemeyen konu konferans sonrasına bırakılmıştır.
- Heyetler uyuşmazlığı gidermek amacı ile Lozan sonrası ilk kez Mayıs 1924'de İstanbul'da Haliç Konferansı'nda bir araya geldiler. İngiltere, Hakkari'nin de Irak'a dahil olmasını isteyince sorun çözülemedi.
- Türkiye bu gelişme üzerine sorunu Milletler Cemiyeti'ne taşıdı (Ayrıca Türkiye bölgede halk oylaması yapılmasını istemiştir ve bu isteğini cemiyete bildirmiştir.
- Milletler Cemiyeti Geçici Brüksel Hattı adıyla bir rapor hazırladı. Bu rapor İngiltere'yi haklı görünce Türkiye sorunu Lahey Adalet Komisyonuna taşıdı.
- Lahey Adalet Komisyonu da Geçici Brüksel Hattı'nı kabul edince Türkiye savaş kararı almak zorunda kaldı.
- Türkiye bu sorunda yalnız kalmamak için 17 Aralık 1925'de SSCB ile dostluk ve tarafsızlık antlaşmasını yeniledi. (Savaş sırasında Rusya'nın desteğini alabilmek amacı ile yapılmıştır.)
- Türk ordusu Musul'da savaş için hazırlıklara başladığı sırada bölgede Şeyh Said Ayaklanması ve Nas-

ULUSAL GÜVENLİK

7. ÜNİTE

MİLLİ GÜVENLİK

Kavramsal Olarak Güvenlik Ve Millî Güvenlik

- ⊙ Millî güvenlik, devletin her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması şeklinde tanımlanmaktadır.
- ⊙ Millî güvenlik, asayiş hizmetinin de üzerinde, güvenliğin en üst yapısı ve toplam güvenliğin bir şemsiyesi konumundadır.
- ⊙ İkinci Dünya Savaşı'ndan önce millî güvenlik, yalnız "millî savunma" olarak düşünülürken; bu savaştan elde edilen tecrübeler ışığında millî savunma kavramı "topyekûn güvenlik" veya günümüz deyimile "millî güvenlik" kavramına dönüşmüştür.
- ⊙ Millî güvenlik kavramının temel olarak, ekonomik, hukuki ve siyasi yönleri bulunmaktadır.

Ekonomi

- ⊙ Millî güvenliğin sağlanmasında, ülkenin kaynaklarının en etkin şekilde kullanılmasına ihtiyaç vardır.
- ⊙ Devletler, birbirlerine ekonomik ambargo uygulama, ticaret ambargosu koyma, malları boykot etme ve ulaşım araçlarını kendi ülkelerine sokmama gibi önlemler almışlardır.
- ⊙ Böylece, ekonomi bir ülkenin millî güvenliğini doğrudan tehdit edebilecek bir hale gelmiş, beraberinde ekonominin güvenliği ve güvenliğin ekonomisi gibi yeni kavramlar ortaya çıkmıştır.

Hukuk

- ⊙ Millî güvenlik kavramının Anayasa'da temel hak ve özgürlüklerin sınırlanmasında bir sebep olarak kabul edilmesi, millî güvenliğin sağlanması ve korunması konusunda, Cumhurbaşkanı ile Millî Güvenlik Kurulu (MGK)'nin sorumlulukları Anayasa ve kanunla belirlenmiştir.
- ⊙ Ayrıca millî güvenliğe ilişkin tanımın 2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanunu'nda yapılmış olması hususları da kavramın hukuki göstergelerini teşkil etmektedir.
- ⊙ 1983 yılında hazırlanan 2945 sayılı MGK ve MGK Genel Sekreterliği Kanununda, millî güvenliğin tanımına yer verilmiştir.
- ⊙ Bu tanıma göre "Millî Güvenlik; Devletin anayasal düzeninin, millî varlığının, bütünlüğünün, milletlere-

rası alanda siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik dâhil bütün menfaatlerinin ve ahdi hukukunun her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması ve kollanmasıdır."

Siyasi

- ⊙ Millî güvenlik kavramının diğer bir boyutu ise, siyasi yönünün bulunmasıdır.
- ⊙ Anayasa ve kanunlar çerçevesinde; millî güvenlik ile ilgili tedbirlerin alınması ve uygulanması sorumluluğu, Cumhurbaşkanına aittir.
- ⊙ Millî güvenlik tanımında yer alan hususlar, aslında Türkiye Cumhuriyeti'nin hayati öneme haiz, kolayca anlaşılabilen millî değerleridir.
- ⊙ Milli değerler şunlardır:
 - ⊢ Anayasal Düzen: Anayasanın temel ilke, esas ve hükümlerine göre kurulmuş olan düzendir. Anayasal düzenin kapsamında, egemenlik (hükümlerlik), siyasal bağımsızlık, devletin mevcudiyeti ve rejimin hayatta kalması (hayatiyet) unsurları vardır.
 - ⊢ Millî varlık: TDK Güncel Türkçe Sözlüğüne göre "Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel değerler ile yer altı ve yer üstü zenginliklerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü" dür.
 - ⊢ Millî bütünlük: Siyasi bütünlük ve toprak bütünlüğü yanında, manevi değerlerden millî şuur, millî birlik ve beraberlik ruhunu da kapsamaktadır.
 - ⊢ Milletlerarası Alanda Siyasi, Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Dâhil Bütün Menfaatler: Türkiye Cumhuriyeti'nin diğer devletlerle ilişkilerinde, uluslararası hukuk çerçevesinde siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik dâhil bütün hak ve menfaatlerini ifade etmektedir.
 - ⊢ Ahdi hukuk: Bir devletin var olması, bağımsızlığı, hükümlerlik hakkı, sınırlarına ilişkin bir veya birden fazla devletle yaptığı karşılıklı beyan ve kabulleri ihtiva eden ve anlaşma ve anlaşmalarla gerçekleşen hukukunu içermektedir.

Millî Güvenlik Kavramının Temel Unsurları

- ⊙ Millî güvenliğe ilişkin tanımlar analiz edildiğinde, millî güvenlik kavramının kapsamında üç temel unsurun bulunduğu anlaşılmaktadır.

DATA YAYINLARI

Sınırsız Deneme Sınavı Binlerce Özgün Soru

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

Sınav
Ekranı

Sınavlar

Özellikler

Paketler

SSS

İletişim

YNTM

Arama

Mehmet

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı

Kayıtları Başladı...

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

152

KURUM SINAVI

64K+

MEVCUT SORU

7177

MEVCUT KULLANICI

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

